

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

საქმე №330210016001464424

საქმე №ას-1624-2018

№ას-1624-2018 ხ-----ი

**8 თებერვალი, 2019 წელი
ქ. თბილისი**

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

**ზურაბ ძლიერიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ბესარიონ ალავიძე, პაატა ქათამაძე**

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – ზ---- ხ-----ი (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ლ--- და ი--- ჯ-----ები (მოპასუხე)

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 სექტემბრის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება

დავის საგანი – უკანონო ხელშეშლის აღკვეთა, მართლზომიერი
მფლობელობის უფლების აღიარება

ა ლ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

სასარჩელო მოთხოვნა:

1. ლ--- და ი--- ჯ-----ებმა (შემდგომში – მოსარჩელე) სარჩელი აღძრეს სასამართლოში ზ----- ხ-----ის (შემდგომში – მოპასუხე, აპელანტი, კასატორი) მიმართ და მოითხოვეს, აეკრძალოს მოპასუხეს მოსარჩელებისათვის უძრავი ნივთით სარგებლობისა და მფლობელობის უფლების განხორციელების ხელშეშლა, ასევე, უძრავ ნივთზე მართლზომიერი მფლობელობის უფლების აღიარება.

სარჩელის საფუძვლები:

2. მოსარჩელების განმარტებით, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს თბილისის გარნიზონის საბინაო კომისიის №14 ოქმის მიხედვით, 2003 წლის 7 ოქტომბერს ზ----- ჯ-----ის (შემდგომ – ოჯახის უფროსი) ოთხსულიანმა ოჯახმა (თვითონ, მეუღლე, რძალი და შვილიშვილი) მიიღო 43.5 კვ.მ სამოთახიანი ბინა. აღნიშნულის საფუძველზე გაიცა №----- საბინაო ორდერი ზემოთ მითითებული ოთხი სულის ჩაწერით.

3. მოსარჩელეთა მითითებით, ბინა ამჟამად დაკავებული აქვს მოპასუხეს, რომელმაც მიიღო შინაურული ხელწერილის საფუძველზე ზ----- ჯ-----ისგან (შემდგომ – ოჯახის უფროსის მეუღლე), ხოლო მოსარჩელებს ხელი ეშლება მის მართლზომიერ მფლობელობაში.

მოპასუხის პოზიცია:

4. მოპასუხემ მოთხოვნის განხორციელების შემაფერხებელი შესაგებლით სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, რომ სასარჩელო მოთხოვნა ხანდაზმულია.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 23 აგვისტოს გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, მოსარჩელები ცნობილ იქნენ სადავო უძრავი ნივთის მართლზომიერ მფლობელებად, მოპასუხეს აეკრძალა მოსარჩელებისათვის უძრავი ნივთით სარგებლობისა და მფლობელობის უფლების განხორციელების ხელშეშლა, რაც მოპასუხემ გაასაჩივრა სააპელაციო წესით.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი და ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთება:

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 17 სექტემბრის განჩინებით მოპასუხის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად

შემდეგ გარემოებათა გამო:

7. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ ლ--- ჯ-----ე მ----- ჯ-----ისა და ი--- ჯ-----ის შვილია, ხოლო ი--- და მ----- ჯ-----ეები მეუღლეები არიან.

8. 2008 წლის 12 ოქტომბერს – ოჯახის უფროსი, ხოლო მ----- ჯ-----ე 1993 წლის 30 სექტემბერს გარდაიცვალა.

9. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქ. თბილისის გარნიზონის საბინაო კომისიის 2003 წლის 17 ოქტომბრის №14 ოქმის შესაბამისად, ოჯახის უფროსის ოთხსულიან ოჯახს (თვითონ, მეუღლე, რძალი და შვილიშვილი) გაუნაწილდა სამოთახიანი ბინა. ასევე მის სახელზე გაიცა თავდაცვის სამინისტროს მიერ 2004 წლის 15 დეკემბერს №----- ორდერი, რომელშიც მიეთითა შემდეგი პირები: ოჯახის უფროსი, მისი მეუღლე, შვილიშვილი – ლ--- ჯ-----ე და რძალი – ი--- ჯ-----ე. აღნიშნული ბინა თავდაცვის სამინისტროს ბალანსზე ირიცხება. მის მოსარგებლეს მოპასუხეს წარმოადგენს, რომელსაც გააჩნია სერჟანტის წოდება და თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომელია. სამხედრო დასახლება თავიდანვე სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენდა.

10. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილებით, მოსარჩელების სარჩელი მოპასუხის უკანონო მფლობელობიდან უძრავი ნივთის გამოთხოვის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა იმ მიზეზით, რომ მოსარჩელები სადავო ბინის მესაკუთრეებს არ წარმოადგენდნენ, ხოლო მოპასუხე კეთილსინდისიერ მფლობელად იქნა მიჩნეული. ამავე გადაწყვეტილებით დადგინდა მოსარჩელეთა მხრიდან სადავო ბინის ფლობის სამართლებრივი საფუძველი, ისინი სადავო საცხოვრებელი სახლის მართლობიერ მფლობელებად იქნენ მიჩნეული. მფლობელობის საფუძვლად მიეთითა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქ. თბილისის გარნიზონის საბინაო კომისიის 2003 წლის 17 ოქტომბრის №14 ოქმი.

11. მოპასუხე სადავო ბინის კეთილსინდისიერი მფლობელი ოჯახის უფროსის მეუღლესთან სანოტარო წესით გაფორმებული ხელწერილის საფუძველზე გახდა, რომლის მიხედვითაც, ოჯახის უფროსის მეუღლე, მოპასუხეს მისი ოჯახის კუთვნილი საცხოვრებელი ფართი დაუთმო, რაშიც მოპასუხემ მას 7 500 აშშ დოლარი გადასცა.

12. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ მოცემულ შემთხვევაში, დავის საგანს, მოპასუხესთან ერთად, მოსარჩელების სადავო ქონების მართლობიერ მფლობელად აღიარება და აპელანტისთვის სადავო ქონებით სარგებლობის ხელშეშლის აღკვეთა წარმოადგენს, შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს საკვლევ გარემოებათა წრეს მოდავე მხარეთა ქონების მართლობიერი ფლობის საფუძვლის არსებობის დადგენა წარმოადგენს.

13. უპირველესად, სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის (შემდგომ – სსსკ) 266-ე და 106-ე მუხლებზე და აღნიშნა, რომ საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ არაერთხელ განმარტა, რომ სსსკ-ის 106-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, წინასწარ დადგენილი ძალის მქონე ფაქტებად კანონმდებელი განიხილავს კანონიერ

ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილებით დადგენილ ფაქტებს და მხარეს მათ დასადასტურებლად მტკიცებულებათა წარდგენის ვალდებულებისაგან ათავისუფლებს იმ შემთხვევაში, თუ სამოქალაქო საქმის განხილვისას იგივე მხარეები მონაწილეობენ, ანუ პრეიუდიციული ძალის მქონედ ფაქტობრივი გარემოების მიჩნევისათვის, სავალდებულოა, არსებობდეს სამოქალაქო საქმეზე მიღებული, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილება და ამ გადაწყვეტილების სუბიექტები სხვა სამოქალაქო საქმის მხარეებად უნდა გვევლინებოდნენ. თავად პრეიუდიციულ ფაქტებში იგულისხმება ისეთი იურიდიულად მნიშვნელოვანი ფაქტობრივი გარემოებები, რომლებითაც განსაზღვრულია მხარეთა მატერიალურ-სამართლებრივი ურთიერთობით გათვალისწინებული უფლებები და ვალდებულებები, რომლებიც საფუძვლად დაედო გადაწყვეტილების გამოტანას. პრეიუდიციულობის შემოწმების დროს მნიშვნელობა ენიჭება როგორც იმ პროცესუალურ-სამართლებრივ კრიტერიუმებს, რომლითაც განისაზღვრება კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების ფორმალური მოთხოვნები, ასევე ამ გადაწყვეტილებით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოების შინაარსს. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილია ასევე სასამართლო გადაწყვეტილების მატერიალური კანონიერი ძალა, რომელიც უზრუნველყოფს გადაწყვეტილების საბოლოო ხასიათსა და სავალდებულობას არა მარტო კონკრეტული პროცესისათვის, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც.

14. განსახილველ შემთხვევაში საქმის მასალებში წარმოდგენილია თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 მარტის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება, რომლითაც მოსარჩელეთა სარჩელი მოპასუხის უკანონო მფლობელობიდან უძრავი ნივთის გამოთხოვის თაობაზე იმ მიზეზით არ დაკმაყოფილდა, რომ მოსარჩელები სადავო ბინის მესაკუთრეებს არ წარმოადგენდნენ, ხოლო მოპასუხე მართლზომიერ მფლობელად იქნა მიჩნეული. ამავე გადაწყვეტილებით დადგინდა მოსარჩელების მხრიდან სადავო ბინის ფლობის სამართლებრივი საფუძველი, ისინი აპელანტის მსგავსად, სადავო საცხოვრებელი სახლის მართლზომიერ მფლობელებად იქნენ მიჩნეული. მფლობელობის საფუძვლად მიეთითა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქ. თბილისის გარნიზონის საბინაო კომისიის 2003 წლის 17 ოქტომბრის №14 ოქმი. მითითებულ საქმეში იდენტური მხარეები მონაწილეობდნენ, გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში, შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ მოცემული დავის გადაწყვეტისთვის პრეიუდიციული ძალის მქონე იურიდიულ ფაქტებად მიიჩნია სამივე მოდავე მხარის მართლზომიერ მფლობელებად აღიარების ფაქტი, რადგან გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში მითითებული, მართლზომიერი მფლობელობის დადგენის ფაქტი ამართლებს სარეზოლუციო ნაწილში ჩამოყალიბებულ დასკვნებს.

15. მოპასუხის მართლზომიერ მფლობელობასთან მიმართებით სააპელაციო სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა რამდენიმე ფაქტზე და აღნიშნა, რომ უდავოა მისი სადავო ქონებით სარგებლობის მართლზომიერება,

თუმცა, სადავოა ის გარემოება, თუ ქონების რა ნაწილზე ვრცელდება მისი მართლზომიერი მფლობელობის უფლება.

16. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის (შემდგომ – სსკ) 198-ე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ განსახილველ შემთხვევაში მხარეები სადავოდ არ ხდიან, რომ აპელანტმა ქონების ფლობის უფლება ოჯახის უფროსის მეუღლისაგან 7 500 აშშ დოლარად შეიძინა. თავის მხრივ, ოჯახის უფროსის მეუღლეს აღნიშნული ქონების ფლობის უფლება თავდაცვის სამინისტროს 2004 წლის 15 დეკემბრის №----- ორდერის საფუძველზე მიენიჭა, თუმცა აღნიშნულ დოკუმენტში, ოჯახის უფროსის მეუღლის გარდა, ასევე მითითებული იყვნენ ოჯახის უფროსი და მოსარჩელები. ცალსახაა, რომ ოჯახის უფროსის მეუღლეს სადავო ქონების ფლობის უფლება სამ პირთან ერთად მიენიჭა, შესაბამისად, აპელანტთან მის მიერ გაფორმებული გარიგებით მოპასუხეს სწორედ იმ წილით სარგებლობის უფლება გადაეცა, რომელიც მას სადავო ბინაში გააჩნდა.

17. სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა აპელანტის მსჯელობა მოთხოვნის ხანდაზმულობის შესახებ და განმარტა, რომ საკასაციო სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკის თანახმად, ხანდაზმულობის საგანი არის ფარდობითი და არა აბსოლუტური უფლება, შესაბამისად, აბსოლუტურ უფლებაზე (სამოქალაქო კოდექსის 170-ე და 172-ე მუხლები) ხანდაზმულობა არ უნდა გავრცელდეს.

18. სამოქალაქო პროცესში მტკიცების ტვირთის ობიექტური და სამართლიანი პრინციპი მოქმედებს. საპროცესო სამართლის მიზნებისათვის, კანონმდებლობა დასაშვები მტკიცებულებების ნუსხას ადგენს. სსსკ-ის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, აპელანტის მტკიცების საგანში შემავალ გარემოებას მთლიან ქონებაზე მართლზომიერი ფლობის უფლების დადასტურება წარმოადგენდა.

19. საქმეში წარმოდგენილია თბილისის საქალაქო სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება, რომლითაც სადავო ქონებაზე მოსარჩელების მართლზომიერი მფლობელობის უფლებაც არის დადგენილი, ამასთანავე, წარმოდგენილია თავდაცვის სამინისტროს 2004 წლის 15 დეკემბრის №----- ორდერიც, რომლითაც სადავო ბინის ოთხ სულზე გადაცემის ფაქტი დასტურდება. აღნიშნული მტკიცებულებების გამაბათილებელი არგუმენტი აპელანტ მხარეს არ წარმოუდგენია. რაც შეხება მოპასუხის არგუმენტს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ განუსაზღვრავს, თუ კონკრეტულად რა ფართზე უნდა მოხდეს ხელშეშლის აღკვეთა ან/და ის ფაქტი, რომ სადავო ფართი აპელანტმა მხარემ მოიყვანა საცხოვრებლად ვარგის მდგომარეობაში, განსახილველი დავის გადაწყვეტისთვის რელევანტური არ არის და აღნიშნულ დავაში კვალიფიციურ შედავებად ვერ გამოდგება.

20. ზემოაღნიშნულის შესაბამისად, მტკიცების ტვირთის ობიექტური და სამართლიანი გადანაწილების პრინციპის რეალიზაციის პირობებში, მოსარჩელებმა დაადასტურეს იმგვარი სამართლებრივი საფუძვლების არსებობა, რომელიც მათ აპელანტისგან სადავო ბინით სარგებლობის

ხელშეშლის აღკვეთის მოთხოვნის საფუძველს აძლევს.

კასატორის მოთხოვნა და საფუძვლები:

21. სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე მოპასუხემ შეიტანა საკასაციო საჩივარი, მოითხოვა მისი გაუქმება და მხარეთა შორის მორიგების აქტის დამტკიცება შემდეგი საფუძვლებით:

22. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება უნდა გაუქმდეს, რათა დამტკიცდეს მხარეთა შორის მორიგების აქტი, რაც დასაშვებია მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

23. კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა მისი თხოვნა, სათანადო ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე დაეკონკრეტებინა სადავო ფართის გამიჯვნის საკითხი. ორი სხვადასხვა ოჯახი ერთ საცხოვრებელ ფართში ვერ იცხოვრებს და მათ სჭირდებათ კონკრეტული ბინის გაყოფა სათანადო წესით, რის შემდგომ თითოეული მათგანი დაასრულებს დავას სასამართლოში.

24. ამ შემთხვევაში კასატორმა მიმართა სსიპ „ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ბიუროს“ დასკვნის მიღების მიზნით, რასაც მოწინააღმდეგე მხარე სავარაუდოდ დაეთანხმება, რადგან მათაც სურთ მორიგებით დავის დასრულება.

25. სასამართლოს შინაგანი რწმენისათვის კასატორმა წარაგდინა ხელშეკრულების ასლი, რაც ადასტურებს ექსპერტისათვის მიმართვის ფაქტს. ექსპერტიზის ჩატარება ვერ მოხერხდა კასატორის მატერიალური მდგომარეობის გამო.

26. კასატორმა მიიჩნია, რომ გასაჩივრებული განჩინება იურიდიულად დაუსაბუთებელია. ამასთან, სასამართლომ იმსჯელა ტენდენციურად და გაითვალისწინა მხოლოდ მოსარჩელეების პოზიცია.

27. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 13 ნოემბრის განჩინებით მოპასუხის საკასაციო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლით და ამავე კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

28. საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და თვლის, რომ იგი დაუშვებლად უნდა იქნეს მიჩნეული შემდეგ გარემოებათა გამო:

29. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კასატორს წარმოდგენილ საკასაციო საჩივარში სადავოდ არ გაუხდია სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილი ფაქტები, ამდენად, სსსკ-ის 407-ე მუხლის მეორე ნაწილის

შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე დადასტურებულად უნდა ჩაითვალოს შემდეგი გარემოებანი:

30. ლ--- ჯ-----ე მ----- ჯ-----ისა და ი--- ჯ-----ის შვილია, ხოლო ი--- და მ----- ჯ-----ეები მეუღლეები არიან.

31. 2008 წლის 12 ოქტომბერს – ოჯახის უფროსი, ხოლო მ----- ჯ-----ე 1993 წლის 30 სექტემბერს გარდაიცვალა.

32. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქ. თბილისის გარნიზონის საბინაო კომისიის 2003 წლის 17 ოქტომბრის №14 ოქმის შესაბამისად, ოჯახის უფროსის ოთხსულიან ოჯახს (თვითონ, მეუღლე, რძალი და შვილიშვილი) გაუნაწილდა სამოთახიანი ბინა. ასევე მის სახელზე გაიცა თავდაცვის სამინისტროს მიერ 2004 წლის 15 დეკემბერს №----- ორდერი, რომელშიც მიეთითა შემდეგი პირები: ოჯახის უფროსი, მისი მეუღლე, შვილიშვილი – ლ--- ჯ-----ე და რძალი – ი--- ჯ-----ე. აღნიშნული ბინა თავდაცვის სამინისტროს ბალანსზე ირიცხება. მის მოსარგებლეს მოპასუხეს წარმოადგენს, რომელსაც გააჩნია სერჟანტის წოდება და თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომელია. სამხედრო დასახლება თავიდანვე სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენდა.

33. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 მარტის გადაწყვეტილებით, მოსარჩეელების სარჩელი მოპასუხის უკანონო მფლობელობიდან უძრავი ნივთის გამოთხოვის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა იმ მიზეზით, რომ მოსარჩეეები სადავო ბინის მესაკუთრეებს არ წარმოადგენდნენ, ხოლო მოპასუხე კეთილსინდისიერ მფლობელად იქნა მიჩნეული. ამავე გადაწყვეტილებით დადგინდა მოსარჩელეთა მხრიდან სადავო ბინის ფლობის სამართლებრივი საფუძველი, ისინი სადავო საცხოვრებელი სახლის მართლობიერ მფლობელებად იქნენ მიჩნეული. მფლობელობის საფუძვლად მიეთითა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქ. თბილისის გარნიზონის საბინაო კომისიის 2003 წლის 17 ოქტომბრის №14 ოქმი.

34. მოპასუხე სადავო ბინის კეთილსინდისიერი მფლობელი ოჯახის უფროსის მეუღლესთან სანოტარო წესით გაფორმებული ხელწერილის საფუძველზე გახდა, რომლის მიხედვითაც, ოჯახის უფროსის მეუღლემ, მოპასუხეს მისი ოჯახის კუთვნილი საცხოვრებელი ფართი დაუთმო, რაშიც მოპასუხემ მას 7 500 აშშ დოლარი გადასცა.

35. წინამდებარე საკასაციო საჩივარში მხარემ განმარტა, რომ გასაჩივრებული განჩინება იურიდიულად დაუსაბუთებელია. ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ ტენდენციურად განიხილა საქმე. ასევე, მხარეთა შორის უნდა დამტკიცდეს მორიგება.

36. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი გარკვეულ შეზღუდვებს აწესებს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობასთან დაკავშირებით, კერძოდ, 391-ე მუხლის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას

და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე.

37. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

38. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ წარდგენილი სარჩელი ეხება უძრავი ქონების მართლზომიერ მფლობელად აღიარებასა და, ნივთის ამოღების ან მისი ჩამორთმევის გარეშე, საკუთრების ხელყოფის აღკვეთის მოთხოვნას.

39. აღნიშნული მოთხოვნა გამომდინარეობს მესაკუთრის უფლებიდან – კანონისმიერი ან სხვაგვარი, კერძოდ, სახელმეკრულებო შებოჭვის ფარგლებში თავისუფლად ფლობდეს ან სარგებლობდეს ქონებით და არ დაუშვას სხვა პირთა მიერ ამ ქონებით სარგებლობა (სსკ-ის 170-ე მუხლი).

40. სსკ-ის 172-ე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, ნივთის ამოღების ან მისი ჩამორთმევის გარეშე საკუთრების ხელყოფის ან სხვაგვარი ხელშეშლის აღკვეთის მოთხოვნა წარმოადგენს ნეგატორულ სარჩელს, რომელიც, მესაკუთრის დაცვის მიზნით, მიმართულია უფლების დამრღვევი პირის წინააღმდეგ. სასამართლო ამ ტიპის სარჩელის განხილვისას ადგენს არა რაიმე ახალ უფლებას (აწესებს, ცვლის, წყვეტს და სხვა), არამედ მოდავე სუბიექტთა უფლებრივი მდგომარეობის შეუცვლელად ახდენს სამოქალაქო უფლების სწორი რეალიზაციის წესის განსაზღვრას. აღნიშნული ტიპის სარჩელი დაკმაყოფილდება ისეთ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს ნივთის მესაკუთრე, რომლის საკუთრების ხელყოფა ან საკუთრების გამოყენებაში სხვაგვარი ხელშეშლა ხორციელდება სხვა პირის უკანონო მოქმედებით (სუსგ 12.02.2016 საქმე №ას-1041-998-2016 გადაწყვეტილება, 26.10.2016წ. №ას-843-809-2016 განჩინება).

41. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კასატორს დასაბუთებული და დასაშვები პრეტენზია არ წარმოუდგენია სააპელაციო სასამართლოს

გასაჩივრებული განჩინების მიმართ. სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილია ნეგატიური სარჩელის დაკმაყოფილებისათვის აუცილებელი გარემოებები.

42. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ გაცემული ორდერის საფუძველზე მოსარჩელეებმა მოიპოვეს ბინის მართლზომიერი ფლობის უფლება. ამდენად, მოსარჩელეები არიან სადავო უძრავი ნივთის მართლზომიერი მფლობელები. ისინი, მოპასუხის მხრიდან ხელშეშლის გამო, ვერ სარგებლობენ უძრავი ნივთით, შესაბამისად, არსებობდა სარჩელის დაკმაყოფილების საკმარისი ფაქტობრივ-სამართლებრივი წინამძღვრები (იხ. წინამდებარე განჩინების პ. 33).

43. რაც შეეხება კასატორის მოთხოვნას მხარეთა შორის მორიგების დამტკიცების თაობაზე, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საკასაციო შესაგებლით მოსარჩელეებმა უარი განაცხადეს დავის მორიგებით დასრულებაზე.

44. მხარეებს შორის კანონით დადგენილი წესით მორიგების მიღწევის დამადასტურებელი დოკუმენტი საქმეში წარმოდგენილი არ არის, შესაბამისად, მხოლოდ კასატორის სურვილი მოიგების დამტკიცებისათვის საკმარისად ვერ ჩაითვლება. საკასაციო პალატა დამატებით განმარტავს, რომ მხარეები უფლებამოსილი არიან, მოცემული დავის საგნის ირგვლივ მორიგებას მიაღწიონ საქმის განხილვის ნებისმიერ ეტაპზე, მათ შორის, გადაწყვეტილების აღსრულების პროცესშიც.

45. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორის შუამდგომლობას საქმეზე ახალი მტკიცებულებების დართვის შესახებ, ვინაიდან სსკ-ის 407-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, საკასაციო სასამართლო იმსჯელებს მხარის მხოლოდ იმ ახსნა-განმარტებაზე, რომელიც ასახულია სასამართლოთა გადაწყვეტილებებში ან სხდომათა ოქმებში.

46. სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან/და საპროცესო დარღვევებით, ვერც კასატორი მიუთითებს რაიმე ისეთ დარღვევაზე, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

47. კასატორმა ვერ დაასაბუთა, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან წინააღმდეგობაში მოდის.

48. ამასთან, საკასაციო საჩივრის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების აუცილებლობის თვალსაზრისით და არც იმ საფუძველით, რომ საკასაციო სასამართლოს მსგავს საკითხზე ჯერ არ უმსჯელია და გადაწყვეტილება არ მიუღია. შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე არ არსებობს ვარაუდი, რომ საკასაციო საჩივრის განხილვის შემთხვევაში მოსალოდნელია საქართველოს უზენაესი

სასამართლოს უკვე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება.

49. ამავდროულად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ განსხვავდება საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკისაგან.

50. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

51. სსსკ-ის 401-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის შემთხვევაში პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ კასატორს უნდა დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით მის მიერ 2018 წლის 5 ნოემბერს №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 150 ლარის 70% – 105 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ზ---- ხ-----ის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.

2. კასატორ ზ---- ხ-----ს (პირადი №-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (**ქ.თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150**) დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით მის მიერ 2018 წლის 5 ნოემბერს №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 150 ლარის 70% – 105 ლარი.

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ზ. ძლიერიშვილი

მოსამართლეები:

ბ. ალავიძე

3. ქათამაძე